

คำสั่ง

คดีหมายเลขดำที่ กต ๒๘ /๒๕๕๒

คดีหมายเลขแดงที่ ๓๕๑๕ /๒๕๕๒

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์

ศาลอุทธรณ์ภาค ๕

วันที่ ๒๕ เดือน ธันวาคม พุทธศักราช ๒๕๕๒

ความคดีเลือกตั้ง

ระหว่าง	คณะกรรมการการเลือกตั้ง			ผู้ร้อง
	นายเก้าซาง	แซ่จ้าว	ที่ ๑	ผู้ถูกกล่าวหา
	นางเหมยโพ้ง	แซ่จ้าว	ที่ ๒	

เรื่อง ขอให้เลือกตั้งใหม่

ผู้ร้องยื่นคำร้องว่า เมื่อวันที่ ๑๘ กรกฎาคม ๒๕๕๑ ผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำองค์การบริหารส่วนตำบลร่มเย็น ประกาศให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลร่มเย็นในวันที่ ๒๔ สิงหาคม ๒๕๕๑ ผู้ถูกกล่าวหาที่ ๑ และที่ ๒ เป็นผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลร่มเย็น เขตเลือกตั้งที่ ๑๐ อำเภอเชียงคำ จังหวัดพะเยา หมายเลข ๑ และหมายเลข ๒ ตามลำดับ ผู้ร้องประกาศผลการเลือกตั้งเมื่อวันที่ ๑๗ กันยายน ๒๕๕๑ ให้ผู้ถูกกล่าวหาทั้งสองเป็นสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลร่มเย็น ต่อมาผู้ถูกกล่าวหาทั้งสอง นายบุญสม โรจนสายชล ผู้สมัครรับเลือกตั้ง

- ๒ -

หมายเลข ๓ และนายสัมฤทธิ์ สุขสีใจ ผู้สมัครรับเลือกตั้งหมายเลข ๔ ยื่นคำร้องคัดค้านว่า การเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลร่มเย็น เขตเลือกตั้งที่ ๑๐ ในส่วนที่เกี่ยวข้อง ผู้ถูกกล่าวหาทั้งสองมิได้เป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรม ผู้ร้องดำเนินการสืบสวนสอบสวนแล้ว ปรากฏว่า เมื่อวันที่ ๒๔ สิงหาคม ๒๕๕๑ ก่อนถึงเวลาลงคะแนนเลือกตั้งมีผู้มารอแสดงตน ใช้สิทธิลงคะแนนเลือกตั้งบริเวณหน้าหน่วยเลือกตั้งประมาณ ๘๐ คน นายันทนที แซ่ฟุ้ง และนายฉัฐวัตร แซ่จ้าว ซึ่งได้รับแต่งตั้งจากผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำองค์การบริหาร ส่วนตำบลร่มเย็นให้เป็นกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งที่ ๑ เขตเลือกตั้ง ๑๐ โดยนายันทนที ทำหน้าที่จ่ายบัตรเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลร่มเย็นให้แก่ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง แต่แนะนำผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่มารอลงคะแนนว่าบัตรเลือกตั้งดังกล่าวทำเครื่องหมายลงคะแนน ได้ไม่เกินหนึ่งหมายเลขซึ่งไม่ถูกต้อง เนื่องจากบัตรเลือกตั้งดังกล่าวเป็นบัตรเลือกตั้งสำหรับ เลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลร่มเย็น ซึ่งผู้มีสิทธิเลือกตั้งสามารถทำเครื่องหมาย กากบาทในบัตรเลือกตั้งได้สองหมายเลขเท่ากับจำนวนสมาชิกที่จะได้รับเลือกตั้ง ส่วนนายฉัฐวัตร ซึ่งได้รับมอบหมายให้ทำหน้าที่จ่ายบัตรเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลร่มเย็นแนะนำ ผู้มีสิทธิเลือกตั้งว่า ให้ทำเครื่องหมายกากบาทลงคะแนนเลือกตั้งในบัตรเลือกตั้งได้ไม่เกิน สองหมายเลขซึ่งไม่ถูกต้อง เนื่องจากบัตรเลือกตั้งดังกล่าวผู้มีสิทธิเลือกตั้งมีสิทธิลงคะแนนเสียง เลือกผู้สมัครได้เพียงหนึ่งหมายเลขเท่านั้น ผลคะแนนผู้ถูกกล่าวหาที่ ๑ ได้ ๒๕ คะแนน

/ผู้ถูกกล่าวหาที่ ๒

- ๓ -

ผู้ถูกกล่าวหาที่ ๒ ได้ ๘๐ คะแนน นายบุญสมได้ ๔ คะแนน และนายสัมฤทธิ์ได้ ๑ คะแนน ซึ่งมีจำนวนคะแนนของผู้สมัครรวมทั้งสิ้น ๑๑๐ คะแนน เปรียบเทียบกับจำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่แสดงตนขอรับบัตรเลือกตั้ง ๑๒๒ คน เชื่อได้ว่าการแนะนำการลงคะแนนผิดพลาดจริง แต่จากการสืบสวนสอบสวนยังฟังไม่ได้ว่านายันทนที และนายฉัฐวัตรมีเจตนาที่ให้เกิดความผิดพลาดดังกล่าว อย่างไรก็ตามความผิดพลาดดังกล่าวเป็นเหตุให้การเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลร่มเย็น เขตเลือกตั้งที่ ๑๐ มิได้เป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรม ขอมิคำสั่งให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลร่มเย็น เขตเลือกตั้งที่ ๑๐ อำเภอเชียงคำ จังหวัดพะเยา ใหม่ แทนผู้ถูกกล่าวหาทั้งสอง

ผู้ถูกกล่าวหาทั้งสองไม่ยื่นคำคัดค้าน

ทางได้สวนได้ความว่า เมื่อวันที่ ๒๔ สิงหาคม ๒๕๕๑ มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลร่มเย็น อำเภอเชียงคำ จังหวัดพะเยา โดยเขตเลือกตั้งที่ ๑๐ ซึ่งมีคูหาเลือกตั้งเพียง ๑ คูหา ได้ผู้ถูกกล่าวหาทั้งสองเป็นสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลร่มเย็น ผู้ถูกกล่าวหาที่ ๑ ได้ ๒๕ คะแนน ผู้ถูกกล่าวหาที่ ๒ ได้ ๘๐ คะแนน นายบุญสม โรจนสายชล ผู้สมัครหมายเลข ๓ ได้ ๑ คะแนน และนายสัมฤทธิ์ สุขสีใจ ผู้สมัครหมายเลข ๔ ได้ ๔ คะแนน ตามสำเนาประกาศคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำองค์การบริหารส่วนตำบลร่มเย็น เอกสารหมายเลข ร.๔ ซึ่งผู้ร้องได้ประกาศผลการเลือกตั้งว่า

/ผู้ถูกกล่าวหาทั้งสอง

- ๔ -

ผู้ถูกกล่าวหาทั้งสองได้รับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลร่มเย็น ตามสำเนา
ประกาศของผู้ร้อง เอกสารหมายเลข ร.๕ ซึ่งปรากฏว่าก่อนเวลาการเลือกตั้งมีผู้มาใช้สิทธิเลือกตั้ง
รอกการลงคะแนนประมาณ ๘๐ ถึง ๙๐ คน นายน์ทนต์ แซ่ฟุ้ง แจกบัตรเลือกตั้งสมาชิก
สภาองค์การบริหารส่วนตำบลร่มเย็นให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งโดยแนะนำว่าให้กากบาทหมายเลข
ได้ไม่เกินหนึ่งหมายเลข ซึ่งที่ถูกต้องกากบาทหมายเลขได้ไม่เกินสองหมายเลข เพราะจะมี
ผู้มีสิทธิได้รับเลือกตั้งสองคน เนื่องจากนายน์ทนต์เข้าใจผิดว่าเป็นบัตรเลือกตั้งนายกองค์การ
บริหารส่วนตำบลร่มเย็น ซึ่งจัดให้มีการเลือกตั้งในคราวเดียวกันและคูหาเดียวกันตามบันทึก
ถ้อยคำพยาน เอกสารหมายเลข ร.๑๖ ส่วนนายน์จู้วัตร แซ่ท้าว เข้าใจว่าบัตรเลือกตั้งที่มีสิทธิเลือกตั้ง
มารับจากตนเป็นบัตรเลือกตั้งของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลร่มเย็น จึงแนะนำประชาชน
ที่มารอลงคะแนนว่าให้ทำเครื่องหมายกากบาทได้ไม่เกินสองหมายเลข ซึ่งที่ถูกต้องกากบาท
ได้ไม่เกินหนึ่งหมายเลข ตามบันทึกถ้อยคำพยาน เอกสารหมายเลข ร.๑๗ ในส่วนการเลือกตั้ง
สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลร่มเย็น เขตเลือกตั้งที่ ๑๐ มีผู้แสดงตนขอรับบัตรเลือกตั้ง
๑๒๒ คน ปรากฏบัตรเลือกตั้งที่เลือกสองหมายเลข มีจำนวน ๔ บัตร บัตรเลือกตั้งที่เลือก
หนึ่งหมายเลข มีจำนวน ๑๐๒ บัตร บัตรที่กากบาทในช่องไม่ลงคะแนนและไม่ทำเครื่องหมาย
ว่าลงคะแนนให้แก่ผู้สมัครใดมีจำนวน ๘ บัตร และบัตรเสียมีจำนวน ๘ บัตร ตามบันทึก
ผลการเปิดหีบบัตรเลือกตั้ง เอกสารหมายเลข ร.๕๘

/พิเคราะห์

- ๕ -

พิเคราะห์พยานหลักฐานที่ผู้ร้องนำสืบประกอบพยานเอกสารหมายเลข ร.๑ ถึง ร.๕๘ แล้วเห็นว่า การที่นายันทน์ แซ่ฟุ้ง กรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งที่ ๑ ซึ่งเป็นหน่วยเลือกตั้งเดียว ในเขตเลือกตั้งที่ ๑๐ จำบัตรเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลร่มเย็นให้แก่ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง โดยแนะนำผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่รองคะแนนไว้กากบาทหมายเลขได้ไม่เกินหนึ่งหมายเลข ทั้งที่ถูกต้องกากบาทหมายเลขได้ไม่เกินสองหมายเลข เนื่องจากมีผู้มีสิทธิได้รับเลือกตั้งสองคนในเขตเลือกตั้งดังกล่าว โดยปรากฏจำนวนคะแนนของผู้สมัครรับเลือกตั้งตามประกาศผลการรวมคะแนนเลือกตั้ง เอกสารหมายเลข ร.๔ น้อยกว่าที่ควรจะเป็นอันมีที่มาจากผู้มีสิทธิเลือกตั้งจำนวนถึง ๑๐๒ คน กากบาทเพียงหมายเลขเดียวซึ่งอาจเกิดจากความเข้าใจผิดของผู้เลือกตั้งตามคำแนะนำของนายันทน์หรือผู้เลือกตั้งประสงค์จะเลือกหมายเลขเดียว ไม่อาจแยกแยะได้ ทำให้การเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลร่มเย็น เขตเลือกตั้งที่ ๑ มิได้เป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรม มีปัญหาต้องวินิจฉัยว่าจะต้องมีการเลือกตั้งใหม่แทนผู้ถูกกล่าวหาทั้งสอง ตามพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๕ มาตรา ๕๗ หรือไม่ เห็นว่า ข้อเท็จจริงเป็นที่ยุติว่า นายันทน์กระทำการโดยสุจริต แต่พลั้งเผลอเข้าใจว่าบัตรเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลร่มเย็น เป็นบัตรเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลร่มเย็นซึ่งกากบาทได้เพียงหมายเลขเดียวและจัดการเลือกตั้งในคราวเดียวกันและผู้ถูกกล่าวหาทั้งสองไม่ได้เกี่ยวข้องกับการเลือกตั้งที่ไม่เที่ยงธรรมนั้น

/ส่วนรายละเอียด

- ๖ -

ส่วนรายละเอียดของผลการนับคะแนนเลือกตั้งปรากฏว่า มีผู้ใช้สิทธิลงคะแนนรวม ๑๒๒ คน ผู้ถูกกล่าวหาที่ ๑ ได้ ๒๕ คะแนน ผู้ถูกกล่าวหาที่ ๒ ได้ ๘๐ คะแนน นายบุญสม ผู้สมัครหมายเลข ๓ ได้ ๑ คะแนน นายสัมฤทธิ์ ผู้สมัครหมายเลข ๔ ได้ ๔ คะแนน บัตรเลือกตั้งที่เลือกสองหมายเลขมีจำนวน ๔ บัตร บัตรเลือกตั้งที่เลือกหนึ่งหมายเลขมีจำนวน ๑๐๒ บัตร บัตรที่กากบาทในช่องไม่ลงคะแนนและไม่ทำเครื่องหมายว่าลงคะแนนให้แก่ผู้สมัครใด มีจำนวน ๘ บัตร และบัตรเสียมีจำนวน ๘ บัตร จึงเป็นที่ชัดเจนว่ามีผู้ใช้สิทธิเลือกตั้งจำนวนถึง ๑๐๒ คน ที่กากบาทเลือกผู้สมัครรับเลือกตั้งเพียงหมายเลขเดียว ทั้งที่มีสิทธิเลือกได้สองหมายเลข ผลของความผิดพลาดดังกล่าวย่อมกระทบต่อการได้รับเลือกตั้งหรือไม่ได้รับเลือกตั้งของผู้สมัครรับเลือกตั้งที่ได้รับเลือกตั้งด้วยตนเองและผู้สมัครรับเลือกตั้งที่ไม่ได้รับเลือกตั้ง นับเป็นเหตุสำคัญที่ทำให้ผู้ถูกกล่าวหาทั้งสองได้รับเลือกตั้ง จึงต้องจัดให้มีการเลือกตั้งใหม่แทนผู้ถูกกล่าวหาทั้งสอง ตามมาตรา ๕๗ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว

จึงมีคำสั่งให้เลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลร่มเย็น เขตเลือกตั้งที่ ๑๐

อำเภอเชียงคำ จังหวัดพะเยา ใหม่ แทนผู้ถูกกล่าวหาทั้งสอง

นายธีรวัฒน์ ไตรวาริ

นายเกียรติวุฒิ จุฑารัตนากุล

นายอนุสรณ์ ศรีเมนต์

นริศรา/พิมพ์/ทาน